

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

IR-VI.431.2.7.2012.6

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Nazwa i adres kontrolowanego przedsiębiorcy: „LIDMIR” Zakład Serwisowo-Usługowy Mirosław Niechciał ul. Ruchu Oporu 11 63-600 Kępno.

Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe kontrolera:

Elżbieta Weysenhoff – starszy inspektor wojewódzki Wydziału Infrastruktury i Rolnictwa Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych: kontrolę przeprowadzono 30 sierpnia 2012 roku.

Zakres kontroli: przestrzeganie warunków pozwolenia Wojewody Wielkopolskiego nr 4/2004 z 16 lipca 2004 roku na nabywanie lub używanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, bez prawa ich magazynowania.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2007 roku do 30 sierpnia 2012 roku.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zasadami określonymi w art. 77 - art. 84d ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. *o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, ze zm.), w szczególności:

- przedsiębiorca został powiadomiony o kontroli w ustawowym terminie, tj. przynajmniej 7 dni przed jej rozpoczęciem,
- czynności kontrolne przeprowadzono w siedzibie firmy i w obecności jej właściciela,
- upoważnienie do kontroli nr 456/12 z 22 sierpnia 2012 roku pozostawiono w siedzibie przedsiębiorcy. Upoważnienie zawiera pouczenie o prawach i obowiązkach przedsiębiorcy w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych.

Informację o przeprowadzonej kontroli odnotowano w książce kontroli firmy „LIDMIR” pod numerem 1/2012.

Przedmiotem działania firmy „LIDMIR” Zakład Serwisowo-Usługowy Mirosław Niechciał jest wykonywanie pokazów pirotechnicznych. Prace te prowadzone są przy użyciu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, które firma nabywa i używa ich na podstawie pozwolenia Wojewody Wielkopolskiego nr 4/2004 z 16 lipca 2004 roku (zał. nr 1). Firma nie ma prawa do przechowywania zakupionych materiałów pirotechnicznych z uwagi na brak odpowiednich obiektów.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. *o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego* (Dz. U. Nr 117, poz. 1007, ze zm.) stanowiący, że wojewoda, który udzielił przedsiębiorcy pozwolenia na nabywanie, używanie lub przechowywanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, jest dla niego organem kontrolnym w zakresie:

- przestrzegania zasad bezpiecznego prowadzenia prac przy użyciu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego,
- przestrzegania warunków określonych w pozwoleniu,

- dysponowania obiektami lub urządzeniami dostosowanymi do charakteru prac prowadzonych z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego lub terenami przeznaczonymi do wzniesienia tych obiektów lub urządzeń, chyba, że przedsiębiorca nie dysponuje takimi obiektami i nie posiada pozwolenia na przechowywanie materiałów wybuchowych,
- zapewnienia stałego nadzoru nad osobami mającymi dostęp do materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego,
- zapewnienia bezpiecznego przechowywania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego,
- prowadzenia i przechowywania ewidencji nabytych, zużytych, przechowywanych, przemieszczanych i zbytych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego,
- prowadzenia i przechowywania dokumentacji oceny stopnia ryzyka związanego z wykonywaniem prac przy użyciu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.

Sprawdzeniu poddano dokumenty z okresu od 1 stycznia 2007 roku do 30 sierpnia 2012 roku, związane z nabywaniem i używaniem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego. Na podstawie tych dokumentów dokonano oceny przestrzegania warunków nabywania lub używania materiałów wybuchowych przeznaczonych do wykonywania pokazów pirotechnicznych.

Kontrolę dokumentów przeprowadzono w oparciu o przepisy ww. ustawy *o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego* oraz na podstawie następujących aktów wykonawczych:

1. rozporządzenia Ministra Gospodarki z 12 listopada 2002 r. w sprawie wzoru ewidencji nabytych, zużytych, przechowywanych, przemieszczanych i zbytych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. Nr 194, poz. 1634),
2. rozporządzenia Ministra Gospodarki z 18 lutego 2011 r. w sprawie sposobu prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz podczas oczyszczania terenu (Dz. U. Nr 42, poz. 216),

W trakcie kontroli wyjaśnień i informacji udzielał właściciel firmy - Pan Mirosław Niechciał.

W wyniku kontroli ustalono, że:

1. Pan Mirosław Niechciał posiada wymagane ustawowo uprawnienia i przygotowanie zawodowe do prowadzenia prac związanych z pokazami pirotechnicznymi, potwierdzone w zaświadczeniu nr 90/2009 z 11 maja 2009 roku wydanym przez Komisję Kwalifikacyjną przy Wojskowym Instytucie Technicznym Uzbrojenia w Zielonce (zał. nr 2).
2. Zgodnie z pozwoleniem Wojewody Wielkopolskiego nr 4/2004 z 16 lipca 2004 roku firma „LIDMIR” ma prawo nabywać materiały wybuchowe do prowadzenia pokazów pirotechnicznych. Materiały wybuchowe są nabywane przed wykonaniem pokazu pirotechnicznego, bez możliwości ich przechowywania.
Firma „LIDMIR” może nabywać następujące materiały wybuchowe:
  - ognie sztuczne: 1.1G (UN 0333), 1.2G (UN 0334), 1.3G (UN 0335),
  - zapłoniki: 1.1G (UN 0121), 1.2G (UN 0314), 1.3G (UN 0315),
  - lont detonujący i niedetonujący: 1.3G (UN 0101), 1.4D (UN 0104).

3. Z przedstawionych kart ewidencyjnych nabytych materiałów wybuchowych wynika, że firma „LIDMIR” od momentu uzyskania pozwolenia Wojewody Wielkopolskiego **nr 4/2004 z 16 lipca 2004 roku** przeprowadziła 27 pokazów pirotechnicznych. Ostatni odnotowany pokaz wykonano 26 sierpnia 2012 roku.
4. Do pokazów pirotechnicznych opracowywana była *Dokumentacja organizacyjno-techniczna pokazu*. Jako przykład takiej dokumentacji dołączono:
  - *Dokumentację organizacyjno-techniczną małego pokazu pirotechnicznego dla pokazu z 8 września 2007 roku w Twardogórze (zał. nr 3),*
  - *Dokumentację organizacyjno-techniczną małego pokazu pirotechnicznego dla pokazu z 26 sierpnia 2012 roku w Osieku (zał. nr 4).*

Dokumentacje opracował Pan Mirosław Niechciał, który równocześnie był wykonawcą pokazów.

Dokumentacje te zawierają:

- nazwę wykonawcy pokazu i jego siedzibę,
- datę i czas wykonania pokazu,
- kopię pozwolenia wojewody, które upoważnia firmę „LIDMIR” do nabycia materiałów wybuchowych i wykonywania pokazów pirotechnicznych,
- kopię zaświadczenia potwierdzającego przygotowanie zawodowe Mirosława Niechciała do wykonywania pokazów pirotechnicznych,
- imię i nazwisko osoby przygotowującej dokumentację (Mirosław Niechciał),
- imię i nazwisko osoby nadzorującej realizację prac (Mirosław Niechciał),
- oznaczenie masy netto materiałów pirotechnicznych użytych do pokazu,
- określenie systemu odpalania ładunków pirotechnicznych,
- dane dotyczące systemu zabezpieczeń terenu pokazu od momentu dostarczenia materiałów wybuchowych do końca kontroli po pokazie.
- nazwisko osoby odpowiedzialnej za kontrolę terenu po zakończonym pokazie (Mirosław Niechciał),
- sposób postępowania w przypadku zagrożenia i sytuacji awaryjnych,
- odległość usytuowania publiczności od odpalanych ładunków pirotechnicznych.

Zasady opracowywania dokumentacji techniczno-organizacyjnej pokazu pirotechnicznego określają przepisy ww. rozporządzenia z 18 lutego 2011 r. *w sprawie sposobu prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz podczas oczyszczania terenu.*

Zgodnie z §3 i §5 ust. 1 tego rozporządzenia prace będące pokazem pirotechnicznym z użyciem materiałów wybuchowych należy prowadzić na podstawie dokumentacji techniczno-organizacyjnej zawierającej:

- oznaczenie wykonawcy pokazu i jego siedziby,
- datę rozpoczęcia i planowany czas wykonania pokazu,
- opis środków technicznych i organizacji prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych,
- wykazy:
  - a) prac i stanowisk pracy wymagających nadzoru uprawnionych osób,
  - b) osób mających dostęp do materiałów wybuchowych wraz z określeniem zakresu ich obowiązków,
  - c) obiektów, pomieszczeń i terenów wymagających oznakowania informującego o zagrożeniach związanych z prowadzeniem prac pirotechnicznych,
- sposób postępowania w przypadku zagrożenia i sytuacji awaryjnych,

- oznaczenie masy netto materiałów pirotechnicznych przewidzianych do odpalenia z podziałem na klasy i podklasy zgodnie z umową ADR,
- określenie systemu odpalania ładunków pirotechnicznych,
- wykaz zawierający imiona i nazwiska osób odpowiedzialnych za kontrolę terenu po zakończonym pokazie i unieszkodliwienie niewypałów i niewybuchów pirotechnicznych,
- dane dotyczące systemu zabezpieczeń terenu pokazu od momentu dostarczenia materiałów wybuchowych do zakończenia kontroli terenu po pokazie,
- protokół wykonania pokazu oraz kontroli terenu po pokazie,
- imię i nazwisko osoby opracowującej dokumentację.

Do dokumentacji techniczno-organizacyjnej pokazu pirotechnicznego należy dołączyć:

- instrukcję BHP,
- szkic ze wskazaniem lokalizacji tymczasowego magazynu do przechowywania materiałów wybuchowych i plan jego ochrony wraz z instrukcją tymczasowego magazynowania materiałów wybuchowych, w przypadku konieczności ich przechowania poza terenem przedsiębiorstwa,
- kopię dokumentów potwierdzających uprawnienia osoby wykonującej pokaz pirotechniczny,
- wykazy zawierające imiona i nazwiska osób nadzorujących prowadzenie prac z użyciem materiałów wybuchowych oraz mających dostęp do takich materiałów,
- kopie dokumentów potwierdzających uprawnienia osoby wykonującej pokaz pirotechniczny,
- kopię pozwolenia wojewody upoważniającego do nabycia materiałów wybuchowych i wykonywania pokazów lub koncesji na obrót materiałami wybuchowymi używanymi do pokazu.

Dokumentacje techniczno-organizacyjne przedstawione przez firmę „LIDMIR” nie zawierają wszystkich wymaganych pozycji, brak w nich bowiem:

- wykazów:
    - a) prac i stanowisk pracy wymagających nadzoru uprawnionych osób oraz osób mających dostęp do materiałów wybuchowych wraz z określeniem zakresu ich obowiązków. W przypadku jeśli prace wykonuje wyłącznie właściciel firmy, w dokumentacji powinna znaleźć się o tym odpowiednia informacja,
    - b) obiektów, pomieszczeń i terenów wymagających oznakowania informującego o zagrożeniach związanych z prowadzeniem prac pirotechnicznych,
  - protokołu wykonania pokazu oraz kontroli terenu po pokazie,
  - instrukcji BHP,
  - informacji o tym czy konieczne jest przechowanie materiałów wybuchowych w tymczasowym magazynie, a jeśli tak, powinien być dołączony szkic ze wskazaniem lokalizacji tymczasowego magazynu do przechowywania materiałów wybuchowych i plan jego ochrony wraz z instrukcją tymczasowego magazynowania materiałów wybuchowych.
5. Ewidencja nabytych, zużytych i zbytych lub zniszczonych materiałów wybuchowych nie jest prowadzona dokładnie w oparciu o wzór *Ewidencji nabytych, zużytych, przechowywanych, przemieszczanych i zbytych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego*, stanowiący załącznik do ww. rozporządzenia Ministra Gospodarki z 12 listopada 2002 r. w sprawie wzoru ewidencji nabytych,

zużytych, przechowywanych, przemieszczanych i zbytych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.

Ewidencja prowadzona przez firmę „LIDMIR” zawiera jednak wymagane pozycje podane w tym wzorze.

Karty ewidencyjne założono dla każdego rodzaju nabytego i użytego materiału wybuchowego zaliczonego do danej klasy i podklasy ADR. Odnotowano w nich operacje przychodu i rozchodu danego materiału wybuchowego.

Jako przykład załączono kartę ewidencyjną nr 1 (od poz. 15 do 27) dla sztucznych ogni 1.3G (UN 0335) – zał. nr 5. W karcie tej wyszczególniono kolumny, dotyczące 6.rodzajów ogni sztucznych należących do klasy 1.3G (UN 0335). W tytule każdej takiej kolumny podana jest nazwa handlowa danego materiału wybuchowego.

Odstępstwem od wzoru karty ewidencyjnej jest również to, że w kolumnie dotyczącej materiału wybuchowego oznaczonego daną nazwą handlową wpisywano zarówno przychód jak i rozchód tego materiału, rozgraniczając te dane ukośnikiem. Ustawowy wzór karty ewidencyjnej wyraźnie rozgranicza części dotyczące operacji przychodu i rozchodu danego materiału wybuchowego.

Zgodnie z ustawowym wzorem część dotycząca operacji przychodu zawiera trzy kolumny, w których odpowiednio wpisuje się:

- oznaczenie dostawcy z podaniem dokumentu uprawniającego do obrotu lub zbycia materiału wybuchowego ,
- numer i datę dokumentu przychodu lub dokumentu przekazania między komórkami organizacyjnymi przedsiębiorstwa,
- ilość przyjętego materiału wybuchowego.

Część operacji rozchodu również zawiera trzy kolumny, w których należy podać:

- numer i datę dokumentu przekazania materiału wybuchowego między komórkami organizacyjnymi przedsiębiorstwa lub dokumentu potwierdzającego zużycie materiału wybuchowego,
- datę i numer zbycia materiału wybuchowego ze wskazaniem dokumentu uprawniającego do zbycia lub zgody na przemieszczenie,
- oznaczenie odbiorcy ze wskazaniem dokumentu uprawniającego do nabycia materiału wybuchowego,
- ilość wydanego materiału wybuchowego.

Wszystkie te dane znajdują się w kartach ewidencyjnych prowadzonych przez firmę „LIDMIR”, tyle, że w innym układzie.

Pan Mirosław Niechciał sporządzał również odrębne dokumenty rozchodu zakupionych materiałów wybuchowych – jako przykład dokumenty rozchodu dla poz. 26 i 27 z karty ewidencyjnej nr 1 (zał. nr 6).

Karty ewidencyjne były prowadzone w oparciu o dokumenty rozchodu/przychodu wystawiane przez dostawcę materiałów wybuchowych. Przykładem jest dokument dla poz. nr 26 i 27 (zał. nr 7). Z danych kart ewidencyjnych wynika, że wszystkie nabyte materiały wybuchowe zużyto w całości podczas pokazu pirotechnicznego, do którego je kupiono.

Pokazy pirotechniczne opisane w przywołanych wyżej dokumentacjach techniczno-organizacyjnych zaznaczone są w karcie ewidencyjnej nr 1 pod poz. 16 i 27.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono jako nieprawidłowość:

brak w dokumentacji techniczno-organizacyjnej wszystkich pozycji wymaganych przez § 3 i § 5 rozporządzenia Ministra Gospodarki z 18 lutego 2011 roku *w sprawie sposobu prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz podczas oczyszczania terenu, w tym przede wszystkim brak protokołu wykonania pokazu i kontroli terenu po pokazie oraz brak instrukcji BHP.*

Za uchybienie należy uznać prowadzenie jednej karty ewidencyjnej dla ogni sztucznych klasy 1.3G (UN 0335) oznaczonych różnymi nazwami handlowymi. Uchybienie to nie podważa jednak prawidłowości danych wpisanych do tej karty ewidencyjnej.

Biorąc pod uwagę powyższe oceny stwierdzam, że działanie firmy LIDMIR jest pozytywne, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień, dlatego wnoszę o:

1. opracowywanie dokumentacji techniczno-organizacyjnej pokazu pirotechnicznego zgodnie z zapisami §3 i §5 ww. rozporządzenia Ministra Gospodarki z 18 lutego 2011 roku *w sprawie sposobu prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz podczas oczyszczania terenu,*
2. prowadzenie kart ewidencyjnych nabytych i zużytych materiałów wybuchowych w układzie podanym we wzorze stanowiącym załącznik do ww. rozporządzenia Ministra Gospodarki z 12 listopada 2002 r. *w sprawie wzoru ewidencji nabytych, zużytych, przechowywanych, przemieszczanych i zbytych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.*

Jednocześnie proszę o powiadomienie mnie o sposobie wykonania powyższych zaleceń w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Niniejsze wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano firmie „LIDMIR” Zakład Serwisowo-Usługowy Mirosław Niechciał.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Piotr Flarek

mgr Elżbieta Wirszenhoff
ST. INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

9 listopada 2012 roku

Dyrektor Wydziału
Infrastruktury i Rolnictwa

Ewa Słezak

03.11.2012

Załączniki:

1. kopia pozwolenia Wojewody Wielkopolskiego nr 4/2004 z 16 lipca 2004 r. – zał. nr 1
2. kopia zaświadczenia nr 90/2009 z 11 maja 2009 roku Komisji Kwalifikacyjnej przy Wojskowym Instytucie Technicznym Uzbrojenia w Zielonce – zał. nr 2
3. Dokumentacja organizacyjno-techniczna pokazu pirotechnicznego z 8 września 2007 r. - zał. nr 3
4. Dokumentacja organizacyjno-techniczna pokazu pirotechnicznego z 26 sierpnia 2012 r. - zał. nr 4
5. karta ewidencyjna nr 1 sztucznych ogni 1.3G (UN 0335) - zał. nr 5
6. odrębny dokument rozchodu dla poz. 26 i 27 karty ewidencyjnej nr 1 – zał. nr 6
7. dokument rozchodu/przychodu dostawcy materiałów wybuchowych – zał. nr 7